

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Tribvs Dagobertis Francorvm Regibvs Diatriba Godefridi Henschenii E Societate Iesv

Henschenius, Godefridus

Antverpiae, 1655

VI Episcopi Tullenses, Viridunenses, Metenses, Colonienses.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9599

Christi 1000. cuius donationis diploma suprà dedimus. *Lutwinus in episcopatu constitutus, res quæ sibi hereditario iure obuenerant, vel pretio comparauerat, Mediolacensi monasterio contradidit anno Childeberti Regis XII, Christi 1009 aut sequente: uti in eius Vitâ legitur. S. Lutwino successit filius eius Milo, quem ait Hincmarus in Præfatione ad Vitam S. Remigij, tonsurâ Clericum, moribus, actu, habitu irreligiosum laicum episcopia Remorum ac Treuirorum per quadraginta circiter annos pessumdedisse. Obtinuit Episcopatum Remensem expulso anno 1000 XVII S. Rigoberto legitimo Episcopo, circa quod tempus videtur S. Lutwinus ex hac vitâ migrasse XXIX Septemb. quo colitur: uti IV Martij decessor eius S. Bafinus. De S. Chlodulpho Episcopo Metensi ad classem Archiepiscoporum Treuirensium non admittendo suprà egimus.*

V I

Episcopi Tullenses, Virdunenses, Metenses, Colonienses.

QVæ hîc in S. Hildulpho explicata est difficultas, Tullenses etiam attingit Episcopos: quorum qui decimus quintus à Claudio Roberto recensetur *Teufredus*, in diplomate donationû à S. Sigeberto Rege pro monasteriis Stabulao & Malmundario signato post an. 1000 CLX, *Theodefridus* appellatur. Huius successor traditur fuisse XVI *Leudinus*, cognomento Bodo, frater S. Salabergæ Abbatis, de quâ suprà egimus. Hic soluto coniugio, *in casaricâ monachi agebat officium. At non multo post Tulli oppidi adeptus Episcopatum, non multo post natura debitum reddidit; uti in illius Vitâ habetur.*

tur. xvii est *Eborinus*, quem cum S. Numeriano Archiepiscopo Treuirorum sub Rege Childerico vixisse supra dictum est. Et hæc tempora sunt, quibus S. Deodatus cœnobium Vallis-Galilææ condidit. Auctor Vitæ S. Hildulphi, quo cœperat errore huius episcopatum ad regnum vsque Pippini post Milonis obitum differre, eodem tradit S. Hildulphum secessisse in eremum tempore *Iacobi* Episcopi Tullensis xxv, & ab eius decessore *Girbaldo* locum in saltu Vosagi obtinuisse: qui Episcopi tempore Milonis, aut etiam seriùs præfuerunt Ecclesiæ Tullensi. Auctor Vitæ S. Deodati eosdem errores describit, & quasi semet correcturus, addit *S. Hildulphum tempore Iacobi Leucorum Episcopi anno Christi 100CLXXI, ab aduentu S. Deodati ad Vallem-Galileam tertio, ad eremum venisse. Hic nobis, inquit, ne fortè succenseat ullus, & duos Pontifices Leucorum, Godonem scilicet & Bodonem fuisse inter Girbaldum (cuius diebus B. Deodatus reliquisse Episcopatum Niuernensem fertur) & inter Iacob, cuius tempore Dominus Hildulphus. Nec conuenire rationi, ut quatuor Episcopi administrauerint pontificium vix tribus annis. Hæc ille auctor: contra quem rectè adnotat Ruerus par. 2 Antiquitatum Vosagenium lib. 1 cap. 14, S. Deodato locum monasterij sui non assignasse Garibaldum, sed potiùs Eborinum, si id fecerit aliquis Episcopus Tullensis: verùm maiori certitudine attribuendum esse S. Numeriano. Habemus confirmationem donationis à Grodegango Episcopo Metensi, factæ monasterio Gorziensi, in Compendio palatio publicè in Synodo congregatâ anno 1000CLVI, regni Pippini VI, die xv Kalend. Iunij, cui subscripsit Iacob peccator Episcopus, quem eundem, de quo agimus, urbis Tullensis esse opinamur. Securiùs, ex libello successorum S. Hildulphi supra indicato, dicuntur S. Gerardo Episcopo Tullensi subrogati *Stephanus*, dein *Bertoldus*, omisso Roberto, quem*

alij inter hos duos collocant.

Tullo vicinum est Verodunum, altera sub Treuirensi Archiepiscopo Sedes Episcopalis, de cuius Episcopis præclarum opus edidit Richardus Wasseburgius Ecclesiæ Virdunensis Archidiaconus: qui tamen nec Regum Francorum, neque ipsorum Episcoporum annos semper rectè disposuit. Decimus huius Sedis numeratur *S. Agericus*, quem Gregorius Turon. qui cum illo sub eodem Rege vixit, lib. 9 cap. 23 tradit *diem obiisse anno XIII Childeberti Regis Austrasiorum*, ergo Christi 10LXXXVIII: cuius tamen obitum Wasseburgius refert ad annum 10XCV, VII annorum errore, quem alij ex Wasseburgio describunt.

S. Agerico substitutus legitur apud eundem Turonensem *Charimeres*, seu *Charimerus*, antea Regis Cancellarius. Huic successit tempore Theodeberti II *Hermenfridus*, quem mortuum tradunt postquam triennio Austrasiæ regnum Chlotharius occuparat, ergo anno 10CXVI, non 10CXXI, ut cum Wasseburgio alij tradunt ad quinque annos aberrantes. At maiori mendo omissus est *Godó*, quem supra ostendimus interfuisse Synodo Metensi sub Sonnatio anno 10CXXIV aut sequenti: quo ferè tempore, expensas DAGOBERTO Rege Austrasiorum præbente, fundatum est monasterium Theologiense iuxta oppidum *S. Wendelini*, in quo *S. Paulus* per aliquot annos commoratus est monachus, dein Abbas factus, ac postea creatus Episcopus Virdunensis, subrogatus non *Hermenfrido*, multis antè annis mortuo, quam extrueretur monasterium Theologiense; sed *Godoni*, cuius Sedi X, aut XII anni sunt tribuendi. Mortuus est *S. Paulus* circiter annum 10CXLIX, VIII Februarij, quo die exactiùs hæc ad eius Vitam examinamus paginâ 170 & sequentibus. In Pauli locum electus est *Gisloaldus*, seu *Gislocardus*, in supra relatis Regum

gum Sigeberti & Childerici diplomatis memoratus. Huius successores traduntur *Gerebertus*, dein *Armonius*, quem bona quædam Ecclesię suæ cum Pippino Herstallo eiusque coniuge Plectrude commutasse xx Ianuarij, anno VII Childerberti Regis, Christi 1000 v, suprâ ex antiquis tabulis ostendimus. Eodem adhuc Childeberto regnante *Agrebardus* Viridunensium Episcopus fuit, quem testamento Wolfandi fundatoris Abbatia S. Michaëlis subscripsisse diximus.

Inter Metenses Episcopos, xxix habetur *S. Arnulphus*, qui, vt auctor coæuus in eius Vita, è codicibus MSS. edendâ XVI Augusti, scribit, *sub Theodeberto II Rege Austrasiorum per multa experimenta probatus, omnium primus in palatio effectus est, & sex prouincias in suâ administratione solius rexit arbitrio: dein cum vrbs Metensium Prasule indigeret, vnâ voce populorum acclamatum est, Arnulphum Domesticum atque Consiliarium Regis dignum esse Episcopum: sicq; deinceps & Episcopales gestauit infulas, & primatum Palatij tenuit.* Hæc ibi, non indicato Rege qui tunc Austrasiis imperauit. Hinc auctor Vitæ *S. Goërici*, eius in Episcopatu successoris, sub eodem Theodeberto asserit Episcopum fuisse. In Actis MSS. *S. Chlodulphi*, eius filij, legitur *sub Rege Theoderico B. Arnulphum, Clero & populo postulante, ex eruditissimo laico & sanctissimo Maiore. Domus de repente Clericum factum, Cathedra Pontificali felicissimè ad regendum fuisse eleuatum.* Anno id 1000 xi aut saltem sequenti factum fuisse oporteret. Etenim anno 1000 xiii Theoderico extincto, monarchiam Francorum consecutus est *Chlotharius II*, quo consentiente, in alijs *S. Arnulphi* Actis MSS. dicitur *ipse renitens in Episcopum Metensem assumptus.* *S. Bertrannus* Episcopus Cenomanensis testamentum fecit VI Kalend. Aprilis anno vicesimo secundo regnantis *Chlotharij* Regis, qui annus esse videtur 1000 xviii, ducto eius numeri initio, non à morte Chilperici

Chilperici patris, sed ab eo tempore, quo post Childeberti patruelis sui obitum partem non exiguam regni eius occupauit Chlotharius. In eo testamento, basilicæ Cenomanensi SS. Petri & Pauli donat *villam Vocriano*, quam *partiuerat cum Domino Arnulpho Episcopo Metensi*, & sibi *tenuerat*. huic permit- tens *villas, quæ fuerant Egulsi & Arnoaldi*. Integrum instrumentum edidit Antonius Coruæserius in Historiâ Episcoporum Cenomanensium.

DAGOBERTVM Regem Austrasiorum à Chlothario patre constitutum, S. Arnulphi prudentiâ eruditum fuisse, eius- que consilio prudenter regnasse, etiam aliquot post obitum Chlotharij parentis annis, suprâ diximus. Hinc secessum Arnulphi ad eremum Vosagi relicto Episcopatu arbitramur contigisse circa annum 1000 aut sequentem. Sedi S. Arnulphi vulgò attribuuntur anni quindecim, qui ad calcem libelli Pauli Diaconi de Episcopis Metensibus, tempore Caroli Magni scripti, leguntur. Verû ea appendix est alterius scriptoris minùs accurati, qui S. Pappolum decessorem Arnulphi, à Paulo etiam indicatum, omisit, atque eius loco præposuit Arnoaldum assignatis illi annis xxvii & diebus xxx. Huius decessori *Agiilio*, quem alij *Aigulfum*, siue *Agiulfum* appellant, commendauit S. Gregorius Magnus, vt & aliis Galliarum Episcopis, S. Laurentium anno 1001 in Britanniam redeuntem: vt ostendimus II Februarij ad Vitam eiusdem S. Laurentij Cantuariensis Archiepiscopi pag. 291. Est ea epistola 52 libri 9 Registri S. Gregorij. Fuerunt autem secundùm Pauli Diaconi catalogum hoc ordine Episcopi Metenses: *Agiulfus. Arnoaldus. Pappolus. S. Arnulphus. S. Goëricus*, qui corpus S. Arnulphi circa an. 1000xxxviii è Vosago Metas transtulit. *Godol. S. Chlodulphus*, filius S. Arnulphi: ad hunc S. Trudo circa annum 1001 aut sequentem à S.

Remaclo

Remaclo Episcopo Traiectensi Metas missus, plurima bona, raro exemplo, legavit Ecclesiæ S. Stephani, ibidemque pluribus annis sacris profanisque studiis institutus, ac Sacerdos ordinatus, rediit ad S. Remaclum anno Episcopatus huius x, Christi 100CLIX. Vixit dein S. Clodulphus Episcopus Metensis cum Gilloaldo Viridunensi, Eborino Tullensi, S. Numeriano Treurenensi, sub Childerico Rege: vti iam sæpius dictum est.

Tempore S. Arnulphi & trium successorum, floruit S. *Chunibertus* Episcopus Colonienfis, qui cum S. Arnulpho interfuit Concilio Remensi anno 100XXIV aut sequenti. Post cuius ad eremum secessum, DAGOBERTVM consilio S. Chuniberti prosperè vsum fuisse, ei que commendasse S. Sigebertum filium, Regem Austrasiorum creatum, supra diximus. Idem post obitum DAGOBERTI cum B. Pippino aliisque Austrasiæ Optimatibus, thesaurum illius cum Principibus Neustriæ diuisit anno 100XLV. Et hæc tempora sunt, quibus S. *Goëricus* & *Godo* apud Metenses floruerunt. Denique cum consilio S. *Chuniberti* Colonienfis Archiepiscopi, nec non Episcoporum *Attelani* Laudunensis, *Theodefridi* Tullensis, & *Gislocardi* Viridunensis, donationes monasteriis *Stabulao* & *Malmundario* factas approbavit S. Sigebertus Rex post annum 100CLX.

Gg VII Episcopi